

Új magyar kis herceg

Ádám Péter műfordítót Ayhan Gökhan kérdezi

Mintha megdőlni látszanának egyes jelentős művek sokáig érvényesnek gondolt fordításai. Eddig Rónay György, a legendás műfordító volt *A kis herceg* magyar hangja. Tulajdonképpen miért kell egy irodalmi művet újrafordítani?

Bár a Rónay-féle fordítás volt az ismertebb, és ez volt a népszerűbb is, létezett másik fordítás is, a Zigány Miklósé, ez 1957-ben jelent meg a Magvetőnél. Egy évre rá, 1958 áprilisában született egy párthatározat. Akkor a pártvezetés úgy határozott, hogy *A kis herceg* nem való a „szocialista ifjúság” kezébe, és ha nem tévedek, azonnal ki is vonták a forgalomból. Jó tíz év kellett, míg rá nem jöttek, hogy a döntés mekkora marhaság volt. A hatvanas évek legvégén aztán a Móra Kiadó végre megkapta az engedélyt a könyv újrakiadására. Aszódi Évának, a Móra szerkesztőjének nem tetszett a Zigány-féle fordítás, száraznak, laposnak tartotta, és Rónay Györgyöt kérte fel a mű újrafordítására (azért őt, mert egyrészt ő már 1945 előtt is fordított Saint-Exupéryt, másrészt akkoriban nagy sikere volt a Grimm-fordításainak). Aztán ez a Rónay-féle fordítás nagyon nagy könyvsiker volt, nem is tudom, máig hány kiadást ért meg, de biztos, hogy nagyon sokat.

Elég az hozzá, hogy a Rónay-

fordítás negyvenöt évvel ezelőtt készült. Sokan valóságos szentségtörésnek tartották, hogy őtána újra mertem fordítani, de mentségemre legyen mondva, az utóbbi pár hónapban *A kis herceg*nek még két fordítása született: Takács M. József és Pálfi Ritáé. Ennek a nagy kiadói érdeklődésnek az a magyarázata, hogy 2015. január elsejétől felszabadultak a könyv szerzői jogai.

Hogy miért kell egy könyvet újrafordítani? Egy irodalmi művet, bármilyen remekbe sikerült is a fordítása, általában negyven-ötven évenként szokás újrafordítani. Egyrészt változik a nyelv, másrészt változhat a mű értelmezése, változhat az irodalmi ízlés és nem utolsósorban változhat a fordítás technikája, módszertana, hogyanja is. Míg Rónay György idejében nem nagyon lehetett eltávolodni az eredeti szövegtől, ma sokkal nagyobb a lehetőség az eredeti teljes írói újraalkotásra.

Milyen pontatlanságokat, hibákat fedezett fel a Rónay-féle szövegben?

Rónay György egészen más korban élt. Aki olvasta a naplójegyzeteit, tudja, milyen nagy esemény volt neki egy-egy párizsi utazás. Abban az időben a fordítóknak nem volt – de nem is lehetett – olyan eleven kapcsolatuk a

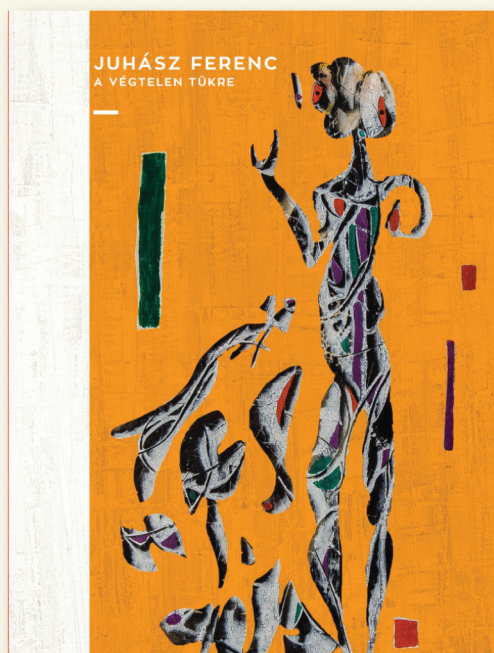
forrásnyelvel, mint ma, amikor már nem kell útlevelért kuncsorogni. Mindig is szerettem a fordításait, nagyon szépek a Maupassant- és Balzac-fordításai is. Attól függetlenül, hogy én is lefordítottam ezt a könyvet, változatlanul nagyra becsülöm a Rónay-féle szöveget: ezért is döntöttem úgy, hogy egy mondatát, tiszteletadás gyanánt, beillesztem az én változatomba.

Mennyire adható vissza a francia szöveg? Volt olyan, amit lehetetlen, vagy magyarul csak megközelítőleg lehetett megfogalmazni?

A kis herceg csak látszatra egyszerű szöveg. Probléma volt például a magázás, ami a magyarban sokkal nehezebb, döcögösebb, mint a franciában. Talán a dialógusok és ezen belül a kis herceg hiteles hangját volt a legnehezebb megtalálni. Hálás is vagyok Kiss Kornéliának, aki nagyon sokat segített a végleges változat kialakításában.

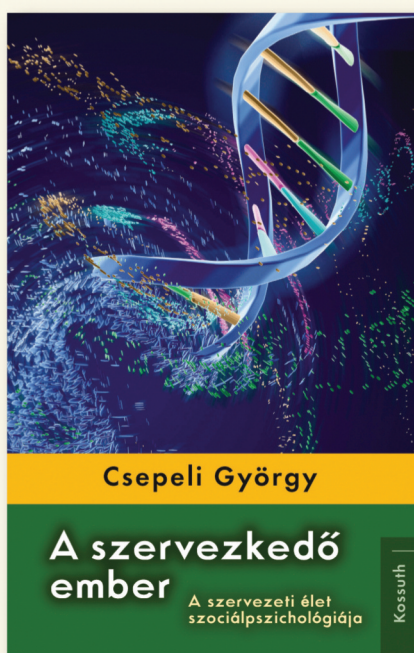
Milyen művek újrafordítását tervezi a továbbiakban?

Ez elsősorban a kiadóktól függ, nem tartozom azok közé a fordítók közé, akiket a kiadók elhalmoznak az ajánlataikkal. Jelenleg még mindig Camus *L'Étranger* című művén dolgozunk Kiss Kornéliával, a második részt októbertől fogja közölni a Nagyvilág.

Juhász Ferenc új kötete összegzés, az élet köszöntése, biztatása, barátok elvesztése és emlékezete, tehát minden, amit a költő lát, hall, érzékel és alkotásaiban visszaad.

160 oldal • **2990 Ft**

Bevezetés a modern társadalmak működéséhez nélkülözhetetlen szervezetek társadalomlélektanába, különös tekintettel a magyar társadalom realitására.

368 oldal • **3990 Ft**

Időnként horrorba hajló, erotikus, másutt huncut történelmi persziflázásokat felvillantó bolondos történet, amely értelmezhető a nők védelmében írott szerelmes regénynek is.

264 oldal • **3600 Ft** • **Noran Libro**

„Az emberek egy könyvtől azt várják, derüljön ki belőle, hogy mi hogyan van. A kvantumelmélet arra tanít bennünket, hogy inkább arra figyeljünk, mi minden lehetséges.”

176 oldal • **2600 Ft**

Márta egy késő tavaszi napon az ajándékba kapott kaktuszokkal elindul hazafelé, és rájön, hogy az elmúlt huszonöt évben lassan-lassan kivisztek életéből a mosolyok, valaha lángoló szerelme meghidegült.

240 oldal • **2990 Ft** • **Noran Libro**

Új Hangoskönyveink!
1990 Ft

www.kossuth.hu

E-mail: vevoszolgalat@kossuth.hu

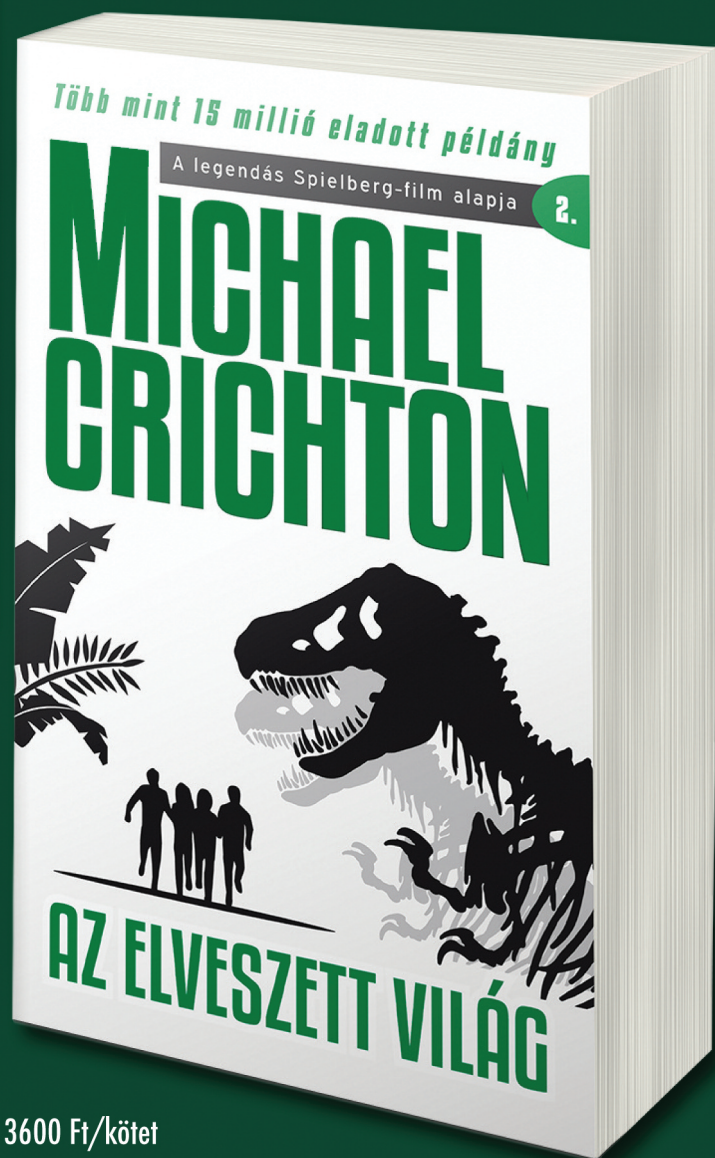
Telefon/fax: 06-1/225-8400, 225-8401, 201-9582

- Toldy Ferenc Könyvesbolt, 1011 Budapest, Fő u. 40.
- Örkény István Könyvesbolt, 1137 Budapest, Szt. István krt. 26.
- Fejtő Ferenc Könyvesbolt, 1043 Budapest, Bocskai u. 26.

VILÁGSIKER!

És az ember a tudomány segítségével újrateremti a dinoszauruszokat...

3600 Ft/kötet

www.kossuth.hu

E-mail: vevoszolgalat@kossuth.hu

Telefon/fax: 06-1/225-8400, 225-8401, 201-9582

- Toldy Ferenc Könyvesbolt, 1011 Budapest, Fő u. 40.
- Örkény István Könyvesbolt, 1137 Budapest, Szt. István krt. 26.
- Fejtő Ferenc Könyvesbolt, 1043 Budapest, Bocskai u. 26.